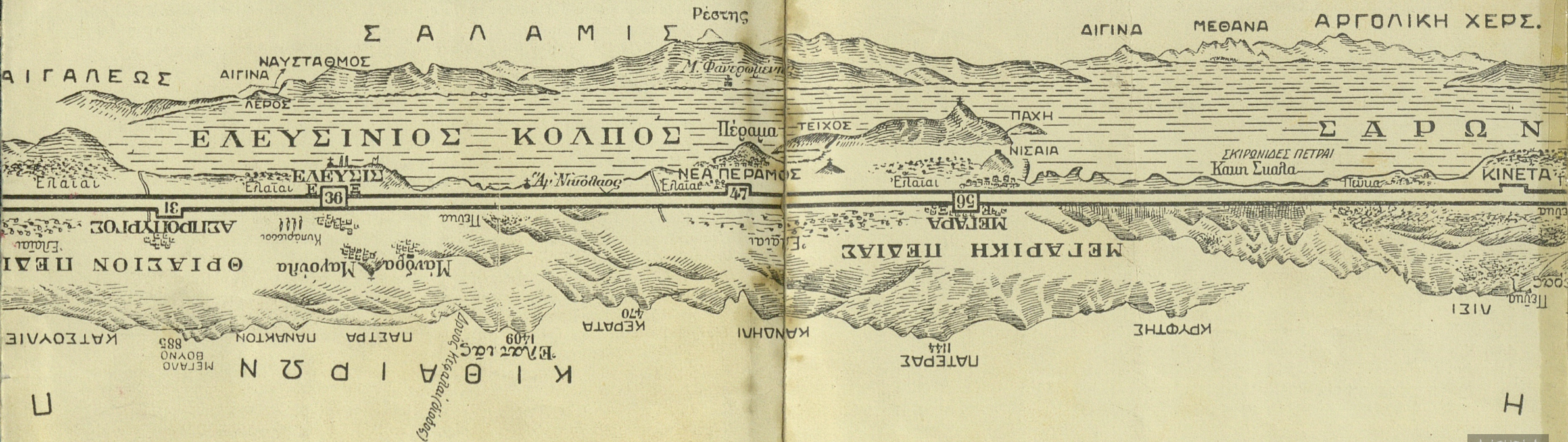

Καραβόλα, Ἡ ὑψίστη κορυφή τῆς Πάρνηθος (1413 μ.) ἡ ὁποία ἀπὸ τὸν σταθμὸν Ἀνω Λιοσίων κρύπτεται ὑπὸ τῆς ἐπιπροσθούσης κορυφῆς Ἀέρα. Ἡ ἀνερχομένη ὁδὸς εἰς τοῦτον ἄγει εἰς τὸ σανατόριον κείμενον ἐν μέσῳ ἐλατῶν καὶ τὴν Ἀγ. Τριάδα.

Κατσουλέρι, Διακλάδωσις τῆς Πάρνηθος καταπίπτουσα εἰς τὸ Θριάσιον πεδῖον.

Κάτω Λιόσια, ἡ Νέα Λιόσια. Χωρίον μὲ καλὰς οἰκοδομὰς καὶ 1807 κατ.

Κέρατα, Βλ. Τρίκκερι.

Κεγχρεαί, (κ. Κεχρίες) Ὁρμος καὶ χωρίον εἰς τὸν Σαρωνικόν. Πάλαι ἐχρησίμευεν ὥς εἰς τῶν τριῶν λιμένων τῆς Κορίνθου.

Κηφισιά, Κωμόπολις καὶ δροσερὸν προάστειον τῶν Ἀθηνῶν παρὰ τοὺς πρόποδας τοῦ Πεντελικοῦ μὲ ἐπαυλεις καὶ πολυτελὴ ξενοδοχεῖα χάριν τῶν παραθεριζόντων πλουσίων ἐκ διαφόρων μερῶν τῆς Ἑλλάδος. Κάτ. 8 χιλ.

Κηφισός, Ὁ κύριος ποταμὸς τοῦ Ἀθηναϊκοῦ πεδίου δεχόμενος τὰ ὕδατα ἐκ τοῦ Αἰγάλεω, τῆς Πάρνηθος καὶ τοῦ Πεντελικοῦ. Κατὰ τὸ θέρος ἡ κοίτη αὐτοῦ εἶνε ξηρά.

Κιθαιρών, Ὁρος ὑψούμενον μεταξὺ τῆς Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος ἀπ' ἐνὸς καὶ Βοιωτίας ἀπ' ἑτέρου. Διὰ τῆς διόδου Δρυὸς Κεφαλῶν (βλ. λ.) διαιρεῖται εἰς ἀνατολικὸν τμήμα, τὴν Πάστραν (ὕψος 1015 μ.) καὶ δυτικόν, τὸ καὶ ὑψηλότερον καλούμεν κοινῶς Ἑλατίας (ὑψόμ. 1409).

Κινέτα, Μικρὸς συνοικισμὸς ἐντὸς τοῦ ὁμωνύμου δάσους (60 κάτ.) ἀνήκων εἰς τὸν δήμον Μεγαρέων.

Κορινθιακὸς Κόλπος, Ὁ ἐπισημότερος τῶν κόλπων τῆς Ἑλλάδος διὰ τὸ μῆκος καὶ τὰ μεγάλα βάθη χωρίζων τὴν Πελοπόννησον ἀπὸ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος.

Κρύφτης, Πρόβουνος τοῦ ὄρους Πατέρα (βλ. λ.).

Λάρισσα, Πόλις τῆς Θεσσαλίας δι' ἧς διέρχεται ὁ Σ. Ε. Κ.

Λέρος, Νησίς παρὰ τὴν Σαλαμίνα καὶ τὸν Ναύσταθμον, ὅπου ἀποθήκαι πυρομαχικῶν.

Λίσι, Μία τῶν κορυφῶν τῶν Γερανείων ὄρεων ὕψους 980 μ.

Λουτράκι, Λουτρόπολις μὲ πολυτελὴ ξενοδοχεῖα. Τὰ ὕδατα αὐτοῦ θερμοκρασίας 30°-31° συνιστῶνται ἐναντίον τῆς ψαμμιάσεως, λιθιάσεως τῶν νεφρῶν, δυσπεψίας κ. ἄ. Κάτ. 2112.

Λυκαβηττός, Λόφος τῶν Ἀθηνῶν ὑψούμενος κοινῶς μέχρι 277 μ. Ἀπὸ τῆς κορυφῆς τούτου, ὅπου ἡ ἐκκλησία τοῦ Ἀγ. Γεωργίου, ὠραῖον πανόραμα τῶν Ἀθηνῶν καὶ ὁλοκλήρου τοῦ Ἀθηναϊκοῦ λεκανοπεδίου.

Μαγούλα, Χωρίον τῆς ἐπαρχίας Μεγαρίδος μὲ κατ. 442.

Μάνδρα, Κωμόπολις τῆς ἐπαρχίας Μεγαρίδος, 1 ὥραν ἀπέχουσα τῆς Ἐλευσίνος. Κάτ. 2768.

Μέγαρα, Πόλις ἔδρα δήμου καὶ πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας Μεγαρίδος μὲ 11 χιλ. κατοίκους, ἐκτισμένη κυρίως ἐπὶ δύο λόφων, Ἀλκάθου πρὸς Δ καὶ Καρίας πρὸς Α. Οἱ λόφοι οὗτοι ἦσαν αἱ ἀκροπόλεις τῆς ἀρχαίας πόλεως τῶν Μεγάρων, ἡ ὁποία διὰ τοῦ ἐμπορίου εἶχε περιέλθει εἰς μεγάλην ἀκμήν, ἔστειλεν ἀποικίας καὶ πρὸς τὴν Σικελίαν καὶ πρὸς Α (Χαλκηδὼν καὶ Βυζάντιον ἐπὶ τοῦ Βοσπόρου). Πατρὶς τοῦ ἐλεγειακοῦ ποιητοῦ Θεόγνιδος. Ἡ Ἀλβανικὴ γλῶσσα εἰς τοὺς κατοίκους ἐδῶ εἶνε ἄγνωστος. Κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ Πάσχα συρρέουν ἐξ Ἀθηνῶν καὶ ἀλλαχόθεν διὰ τὰ ἴδουν τοὺς χοροὺς τῶν Μεγαριτισσῶν (τὴν τράταν).

Μεγάλο Βουνό, Ἡ δυτικωτέρα κορυφή τῆς Πάρνηθος ὕψος 885 μ.

Μέθανα, Χερσονήσος τῆς Ἀργολίδος (χώρας τῆς Πελοποννήσου). Ἐπὶ ταύτης ὑπάρχει καὶ χωρίον μὲ ἱαματικά ὕδατα.

Μονὴ Φανερωμένη, Μονὴ ἐπὶ τῆς νήσου Σαλαμίνας κτισθεῖσα τὸν 17ον αἰῶνα· ὁ ναὸς αὐτῆς εἶνε ἐνδιαφέρων διὰ τὴν ἐσωτερικὴν διακόσμησιν διὰ τοιχογραφιῶν.

Μύλοι, Μικρὸν προάστειον τῶν Ἀθηνῶν μὲ βιομηχανικὰ ἐργοστάσια.

Ναύσταθμος, Ὁ πολεμικὸς Ναύσταθμος τῆς Ἑλλάδος ἐν τῇ Νήσῳ Σαλαμῖνι.

Νέα Πέραμος, Νέον παράλιον χωρίον συνοικισθὲν ὑπὸ προσφύγων ἀνήκων εἰς τὸν δήμον Μεγαρέων. Κάτ. 734. Πρῶτερον ἡ θεῖσις ἐλέγετο Μεγάλο Πεῦκο.

Νίσαια, Μικρὰ ἀκρόπολις ἐπὶ χαμηλοῦ λόφου, πλησίον τοῦ ὁποίου ὁ λιμὴν τῶν ἀρχαίων Μεγάρων.

Ὄνεια ὄρη, Χαμηλὰ ὄρη ἀλλ' ἀπτότομα τῆς Κορινθίας (ὕψος 582 μ.).

Πάνакτον, Ἀρχαῖον καὶ Μεσαιωνικὸν φρούριον κατὰ τὴν κορυφογραμμὴν τῆς Πάρνηθος (ὕψος 718 μ.).

Πάρνης, Τὸ βόρειον καὶ μεγαλύτερον ὄρος τῆς Ἀττικῆς φέρον δάση πευκῶν καὶ ἐλατῶν. Ἔχει πολλὰς καὶ ὠραίας κορυφὰς ὥς καὶ πολλὰς μικρὰς πηγὰς (βλ. καὶ Καραβόλα).

Πάστρα, Τὸ ἀνατολικὸν ἥμισυ τοῦ Κιθαιρώνος τὸ ὁποῖον χαμηλοῦται πρὸς τὴν Πάρνηθα. Ἡ κορυφὴ Μπουζούρεζα ἔχει ὕψος 1015 μ.

Πατέρα, Ὁρος μεταξὺ Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος, χωριζόμενον τοῦ Κιθαιρώνος διὰ ρηξιγενοῦς κοιλίδος (τῶν Βιλλίων). Ἔχει ὀλίγα ἔλατα καὶ ὕψος 1144 μ.

Πάτραι, (Εἰς Πάτρας) Ἡ μεγίστη πόλις τῆς Πελοποννήσου (βλ. φύλλ. Κόρινθος-Πάτραι).

Πάχη, Τὸ σημερινὸν ἐπίνειον τῶν Μεγάρων (κατ. 118) ἐπὶ τῆς βραχέως ἄλλοτε νήσου Μινώας.

Πεντελικόν, Ὁρος τῆς Ἀττικῆς περίφημον διὰ τὰ λευκά αὐτοῦ μάρμαρα. Ἔχει δάση καὶ ἀρκετὰ ὕδατα. Πολλοὶ ἀνεβαίνουν εἰς τὴν κορυφὴν του (1109 μ.) διὰ τὰ ἴδουν τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου καὶ ἐν σπήλαιον σταλακτιτῶν.

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

5

Σταθμός μετά των χιλιομετριῶν αποστάσεων
μέτῃν ὀνομασίαν ἐστραμμένην πρὸς τὸ μέρος αὐτοῦ

7

Στάσις

9

Ἑστιάτοριον καὶ Ξενοδοχεῖον

• •

Ἐκκλησίαι καὶ Μοναὶ

• •

Χωρία καὶ Κάστρα

⌈

Φάροι

~ ~

Ποταμοὶ

⌈ ⌈

Ἐπαγγελίαι

Πέραμα, Πορθμός μεταξύ της Μεγαρίδος και της νήσου Σαλαμίνος διαπλεόμενος υπό άκατιου συνεχώς χάριν της συγκοινωνίας.

Πέτρα Έβραϊον, Απότομος πρόβουνος της Πάρνηθος (ύψος 658) καταπίπτων εις τὸ Θριάσιον πεδῖον. **Ποικίλον Όρος**, Τὸ βόρ. τμήμα τοῦ ὄρους Αἰγάλεω.

Ποσειδωνία, Λιμὴν καὶ μικρὸς συνοικισμὸς εἰς τὸ στόμιον τῆς διώρυγος πρὸς τὸν Κορινθιακόν. **Πύργος Βασιλίσσης**, Ἐπαυλις, κτῆμα ἄλλοτε τῆς Βασιλίσσης Ἀμαλίας, ἐξ οὗ καὶ ἡ οἰνοποιία ἡ γνωστὴ ὑπὸ τὸ ὄνομα «tour la Reine».

Ρέατης, Όρος τῆς νήσου Σαλαμίνος χερσονησίζον (ὑψος 260 μ.).

Σαλαμὶς ἢ Κούλουρη, Νῆσος μεταξύ Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος ἀπὸ τῶν ὁποίων χωρίζεται διὰ δύο πορθμῶν καὶ τοῦ κόλπου τῆς Ἐλευσίνης. Ὡνομάσθη Κούλουρη διὰ τὸ κολουρον σχῆμα τῆς. **Σανατόριον**, Νοσοκομεῖον φυματιῶντων ἐπὶ τῆς Πάρνηθος εἰς ὕψος 1040 μ. συγκοινωνοῦν δι' αὐτοκινήτων μετὰ τῶν Ἀθηνῶν. Ἀόρατον ἀπὸ τοῦ Σιδηροδρόμου.

Σαρωνικὸς κόλπος, Ὁ μεταξύ Ἀττικῆς, Μεγαρίδος, Κορινθίας καὶ Ἀργολίδος σχηματιζόμενος κόλπος. **Σουσάκι**, Θέσις τῆς Ἀργολίδος παρὰ τὴν ὁποίαν εὐρίσκεται ἡφαίστειον ἐσβεσμένον.

Σοφικοῦ Χερσονήσος, Ὁρεινὴ Χερσονήσος τῆς Κορινθίας καλουμένη οὕτως ἐξ ὁμωνύμου χωρίου. **Σκιρωνίδες Πέτραι**, (κ. Κακὴ Σκάλα). Κρημνῶδες καὶ δύσκολον πέρασμα ἀπὸ τὰ Γεράνεια ὄρη. Ἡ σιδηροδρομικὴ γέφυρα εἶνε ἐκτισμένη 35 μ. ὑψηλά. Κατὰ τὴν παράδοσιν ἐνταῦθα ὁ ληστής Σκίρων (φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Θησέως) ἐκρῆμνιζε τοὺς διαβάτας εἰς τὴν θάλασσαν.

Τεῖχος, Ὁνομα Μεγαρικῆς χερσονήσου ἐκ τείχους ὅπερ ἀπετείχιζε ταύτην, κτίσμα τῶν χρόνων τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως.

Τουρκοβούνια, Χαμηλοὶ βουνοὶ ὑψόμενοι ΒΑ τοῦ Λυκαβηττοῦ (Ἀγχεσμός ἀρχαίων) ὕψος μ. 338. **Τρίκκερι ἢ Κέρατα**, (Ἵψ. 370). Τὸ ὄνομα τοῦ ὄρους τούτου προέρχεται ἐκ τοῦ σχήματος τῶν τριῶν κορυφῶν του.

Υμηττός, Τὸ πλησιέστερον πρὸς τὰς Ἀθήνας ὄρος τῆς Ἀττικῆς (ὕψ. 1026) περίφημον πάλαι διὰ τὸ μέλι του. Συνίσταται ἀπὸ κρυσταλλινῶν σχιστόλιθων καὶ μάρμαρα.

Φυλῆς Φρούριον, Ὑψηλὸν φρούριον ἐπὶ τῆς Πάρνηθος (ὕψ. 687) κτίσμα τοῦ 3ου αἰῶνος, προστατεῦον τὴν Ἀττικὴν ἀπὸ εἰσβολῆν ἐκ τῆς Βοιωτίας. Τὸ παλαιότερον τὸ ὅποιον εἶχε καταλάβει ὁ Θρασύβουλος εἶνε 1 1/2 χιλιόμε ΒΑ εἰς ἀόρατον θέσιν.

ΟΤΙ ΒΑΘΗΜΕ ΕΙΣ ΤΑ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΑ ΤΑΞΕΙΔΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΔΕΞΙΑ ΚΑΙ ΑΡΙΣΤΕΡΑ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΗΣ

ΓΡΑΜΜΗ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
ΦΥΛΑΧΩΝ Ι

ΑΘΗΝΑΙ -
ΚΟΡΙΝΘΟΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

2457

Ο Ρ Ε Β Ο Ι Ω Τ Ι Α
Ο Ρ Ε Λ Ι Κ Ω Ν 1527 Παλιοβούνα 1748

Παλιόβουνα
1748

ΚΙΘΑΙΡΩΝ (φαίνεται ἐν τοῦ Διμηνίου-Κιάτου)

A HPAION

Ο Σ Κ Ο Ρ Ι Ν Θ Ι Α Κ Ο Σ Κ Ο Λ Α Π Ο Σ

ΕΡΒΕΝΕ ^{Ελάται} ΣΤΟΜΙ ^{Ελάται} ΛΥΚΟΠΟΡΙΑ ΠΙΤΣΑ ^{Ελάται} ΚΑΜΑΡΙ

ΕΥΛΟΚΑΣΤΡΟΝ ΣΥΚΙΑ ΔΙΜΗΝΙΟΝ ΚΙΛΙΚΙΟΝ

ΑΞΟΣ

154 149 146 143 139 133 131 128 123 120 117 111 101 001

ΑΡΧΟΚΟΠΙΝΟΣ 575
 Φωκας 879
 Μεγαλοβουλι 1270
 ΚΥΛΛΗΝΗ ΟΡ. 2376
 2115
 732
 1144
 1759

XEVIDOPEA

AKPOKOPINOTZ 575 Πεντεκοντή Φωκάς 879 Μεγαλόβουι 1270

ΚΟΡΙΝΘΟΣ

Δαμπίρι, ὄραϊον χωρίον τῆς ἐπαρχίας Πατρῶν μετὰ καλὸν ὄρμον. Ἀρχαῖος Ἑρινεός.
Δέχαιον, Χωρίον (κατ. 700) λαβὸν τὸ ὄνομα ἀπὸ τὸν πλησίον ἀρχαῖον λιμένα τῆς Κορίνθου.
Διγιά, Χωρίον τῆς Κορινθίας ἀποτελοῦν κοινότητα κατ. 470.
Δυκοποριά ἢ **Δῶγ**, Χωρίον τῆς Κορινθίας ἀποτελοῦν κοινότητα κατ. 721.
Μεγαλοβούνι, ὄρος μεταξὺ τῶν ἐπαρχιῶν Κορινθίας καὶ Ἀργολίδος, ἡ Κηλῶσα τῶν ἀρχαίων (ὕψος 1270 μ.).
Μηγανίτας, Ποτάμιον τῆς Αἰγιαλείας (κ. Γαῖδουροπνίχτης).
Μεΐλιχος, Ποτάμιον τῆς Ἀχαΐας (κ. τῶν Σοχινῶν) 4 χιλ. πρὸς Β. τῶν Πατρῶν.
Μελίσσι, Χωρίον τῆς Κορινθίας ἀποτελοῦν κοινότητα κατ. 623.
Μοναστηράκι, Παράλιον χωρίον τῆς Δωριδος ἔχον θαλασσίαν συγκοινωνίαν μετὰ τὰς Πάτρας.
Μουρλά, Χωρίον μετονομασθὲν εἰς Ῥοδοδάφνην κατ. 780.
Μποζαῖτικα, Χωρίον τοῦ Δήμου Πατρέων μετονομασθὲν εἰς Προάστειον κατ. 752.
Ναύπακτος, Παράλιος πόλις τῆς Αἰτωλίας, πρωτεύουσα Ἐπαρχίας κατ. 3101. Σῶζονται τείχη Ἑνετικά. Συγκοινωνία ἀτμοπλοικῇ ἐκ Πατρῶν. Γνωστὴ εἰς τὴν ἱστορίαν διὰ τὴν παρ' αὐτῇ καταστροφὴν τοῦ Τουρκικοῦ στόλου ὑπὸ τοῦ ἡνωμένου χριστιανικοῦ ὑπὸ Ναύαρχον τὸν Δὸν Ζουάν τὸν Αὐστριακὸν (1571).
Συλόκαστρον, Ὁραία κομποποις μετὰ 2146 κατ. καὶ ξενοδοχεῖον. Ἀναβαίνει αὐτοκίνητον μέχρι Ζούργας (20 χιλ.) παρὰ τὴν ἀρχαίαν Πελλήνην καὶ ἐκεῖθεν (τὸ θέρος) μέχρι Τρικαλῶν (βλ. Κυλλήνη).
Παλαιὰ Κόρινθος, Μικρὸν χωρίον ὑπὸ τὸν Ἀκροκόρινθον ἐν τῇ θέσει τῆς Ἀρχαίας Κορίνθου, καταστραφείσης ὑπὸ τοῦ σεισμοῦ τῷ 1858. Σῶζονται σπουδαῖα λείψανα τῆς πλουσίας πάλαι Κορίνθου, ὑπάρχει δὲ καὶ Μουσεῖον. Συγκοινωνία ἐκ τῆς Νέας Κορίνθου δι' αὐτοκινήτων (χιλ. 6).
Παναγία Κορυφῆς, Ναῖσκος ἐπὶ ἀποτόμου καὶ κοινοειδοῦς βουνοῦ (ὕψος 732) ὁπόθεν μαγευτικὴ ἡ θεὰ τοῦ Κορινθιακοῦ. Ἀπὸ τὸν σταθμὸν Καμάρι ἀναβαίνει τις δι' ἡμίονον ἢ πεζῇ.
Παρασσός, Ὑψηλὸν ὄρος τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος (ἐν τῇ Φωκίδι) περιφημον διὰ τοὺς ἐπ' αὐτοῦ Δελφούς. Ἐκ τῆς ὑψίστης κορυφῆς Λυκέρη (ὕψος 2457) ἀπολαύει τις μεγαλοπρεποῦς πανοράματος.
Πεντεκούφι, Βουνὸν ἀπότομον καὶ φρούριον φραγκικόν. Συνέχεται μετὰ τὸν Ἀκροκόρινθον.
Περιγιάλι, Χωρίον τῆς Κορινθίας, ἔδρα Κοινότητος κατ. 607.
Πιτσά, Χωρίον τῆς Κορινθίας ἀποτελοῦν ἰδίαν κοινότητα κατ. 816.
Πλάτανος, Χωρίον τῆς Αἰγιαλείας ἀποτελοῦν κοινότητα κατ. 715.
Ριγάνι, ὄρος τῆς Ναυπακτίας (Αἰτωλίας) ὕψος 1745 μ.
ΡΙόν, Ἀκρωτήριο τῆς Ἀχαΐας, ἀπέναντι τοῦ Ἀντιρρίου τῆς Στερεᾶς. Ἐνταῦθα σχηματίζεται τὸ στόμιον τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου (πλάτος 3 χιλιομ). ὁ πορθμὸς τοῦ Ρίου. Παράκειται φρούριον κτισθὲν ἐν ἔτει 1499 ὑπὸ τοῦ Σουλτάνου Βαγιαζήτ. Σήμερον χρησιμεύει ὡς φυλακαὶ βαρυντικῶν καταδίκων.

Ῥοδιά, Χωρίον τῆς κοινότητος Τρουπιῶν τῆς Ἐπαρχίας Αἰγιαλείας μετὰ 271 κατ.
Ρούσκιο, ὄρος τῆς Αἰγιαλείας ὕψος 1468 μ.
Σέλεμνος, Μικρὸς ποταμὸς τῆς Ἀχαΐας πηγάζων ἐκ τοῦ Παναχαϊκοῦ καὶ ἐκβάλλων πλησίον τοῦ Ρίου.
Σελινούς, Ποταμὸς τῆς Ἀχαΐας πηγάζων ἐκ τοῦ ὄρους Ἐρυμάνθου καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸν Κορινθιακὸν παρὰ τὸ Τέμενι (μῆκος 46 χιλ.).
Συκιά, Χωρίον τῆς Κορίνθου ἀποτελοῦν κοινότητα κατ. 285.
Σικυών, (κοινῶς Βασιλικὴ) Χωρίον τῆς Κορινθίας ἀποτελοῦν κοινότητα κατ. 1095. Κεῖται παρὰ τὰ εἰρηστικά τῆς ἀρχαίας ὁμωνύμου πόλεως.
Σκουπέικο, Ποτάμιον τῆς Κορινθίας ὀνομαζόμενον οὕτω ἀπὸ τὸ χωρίον Σκουπα παρὰ τὸ ὁποῖον διέρχεται. Πηγάζει ἀπὸ τὴν Χελιδόρεαν (βλ. λ.).
Στόμιον Χωρίον τῆς Κορινθίας ἀποτελοῦν κοινότητα κατ. 300.
Σῦς, Ποταμὸς τῆς Κορινθίας πηγάζων ἐκ τῆς Κυλλήνης. Ὑψηλὰ ῥεεὶ διὰ ἐλατοφύτου ὠραίας κοιλάδος (κ. Φλαμπουρίτσα), διέρχεται διὰ Τρικαλῶν καὶ ἐκβάλλει εἰς τὸ Συλόκαστρον.
Τέμενι, Χωρίον τῆς Αἰγιαλείας ἀποτελοῦν κοινότητα κατ. 1041.
Τραγανό, Χωρίον τῆς Ἐπαρχίας Πατρῶν ἀποτελοῦν κοινότητα κατ. 496.
Τράπεζα ἢ **Νέα Βούρα**, Χωρίον τῆς Αἰγιαλείας ἀποτελοῦν κοινότητα κατ. 268.
Τριζόνια, Νησιδὲς παρὰ τὴν ἀκτὴν τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος (ἐπαρχία Δωριδος).
Τρίκορπον, ὄρος τῆς Ἐπαρχίας Δωριδος κατὰ μῆκος τῆς ἀκτῆς τοῦ Κορινθιακοῦ. Μεγαλύτερον ὕψος 1552 μ.
Τρουπιά, Χωρίον τῆς Ἐπαρχίας Αἰγιαλείας ἔχον 454 κατ.
Φοῖνις, Ποταμὸς τῆς Ἀχαΐας πηγάζων ἐκ τοῦ Παναχαϊκοῦ καὶ Ἀγριοκάμπου καὶ ἐκβάλλων παρὰ τὸ χωρίον Καμάρες.
Φωκάς, ὄρος τῆς Κορινθίας, ὃ Ἀπέσσας τῶν ἀρχαίων ὕψος 879 μ. ἔχει σχῆμα κωλοῦρου κώνου.
Χελιδόρεα, ὄρος τῆς Ἐπαρχίας Κορινθίας (κ. Μαύρη ὄρα) πρόβουνος τῆς Κυλλήνης (1759 μ.).
Χιονίστρα, ὄρος τῆς Ἀχαΐας, ἀνατ. προέκτασις τοῦ Παναχαϊκοῦ (ὕψος 1613 μ.).
Ψαθόπυργος, Χωρίον τῆς Ἐπαρχίας Πατρῶν ἀποτελοῦν κοινότητα κατ. 427. Ἐκ τοῦ λιμένος αὐτοῦ συγκοινωνία μετὰ τὴν Ναύπακτον καὶ τὸ Μοναστηράκι (Στερ. Ἑλλάδος).
Ψαρομύτα, Ἀκρωτήριο τῆς Δωριδος εἰς τὸν Κορινθιακόν.

Τόποις Σ. Ν. Ταρουσποῦλου

Τιμᾶται Δραχ. 5.—

ΟΤΙ ΒΛΕΠΟΜΕ
ΕΙΣ ΤΑ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΑ ΤΑΞΕΙΔΙΑ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΔΕΞΙΑ ΚΑΙ ΑΡΙΣΤΕΡΑ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΗΣ

Γ

ΓΡΑΜΜΗ

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΘΥΛΑΘΗ II

ΚΟΡΙΝΘΟΣ -

ΠΑΤΡΑΙ

Ε

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ

ΕΞΗΓΗΣΙΣ ΟΝΟΜΑΣΙΩΝ

Ἅγιοι Θεόδωροι, Χωρίον τῆς Κορινθίας ἀποτελοῦν κοινότητα. Κάτ. 927. Ἐνταῦθα εἶνε ἡ θέσις τῆς ἀρχαίας Κρομμυῶνος, ἔνθα, κατὰ τὸν ἀττικὸν μῦθον, ὁ Θησεὺς ἐφόνευσε τὴν Κρομμυωϊάν σὺν (γουροῦναν), τρεφομένην ἐξ ἀνθρωπίνης σαρκός.

Ἅγιος Νικόλαος, Ἐξωκκλήσιον εἰς ὥραιάν θέσιν.

Ἀέρας, Ὑψηλὴ δίοδος τῶν Γερανείων ὁρέων (ὕψομ. 700) μετ' αἰῶνα ὀχυρωμάτων δι' ἧς ἐπὶ Τουρκοκρατίας διήρχετο ὁδὸς ἐκ Θηβῶν καὶ Μεγάρων πρὸς τὴν Κόρινθον.

Αἰγάλεω, Ὅρος ἐκτεινόμενον ΝΔ μήκους 17 χιλιομ. μεγίστου ὕψους 468 μ. Διακρίνεται εἰς δύο τμήματα, τὸ βόρειον ἐλέγγοτο πάλαι Ποικίλον, τὸ δὲ νότιον Κορυδαλλὸς (κ. βουνὸ τοῦ Σκαρამαγκᾶ).

Αἶγινα, Νῆσος εἰς τὸ μέσον τοῦ Σαρωνικοῦ κόλπου, ἀπέχουσα τοῦ Πειραιῶς 12 1/2 μίλλια (κάτ. 9 χιλ.). Ἡ ὑψίστη αὐτῆς κορυφὴ Προφήτης Ἥλιος ἢ Ὅρος ἔχει ὕψος 532 μ. ἡ πρωτ. πόλις 6000 κατ. Ἡ νῆσος πάλαι εἶχε σπουδαιότητα ὡς δευνύουν καὶ τὰ λείψανα τοῦ ναοῦ τῆς Ἀφαίας.

Ἀκροκόρινθος, Ἡ ἀρχαία ἀκρόπολις τῆς Κορίνθου (ὕψος 575 μ.) Τὰ διακρινόμενα τείχη εἶνε μεσαιωνικὰ περιφερείας 2 χιλιομ. καὶ εἰς ὀλίγα σημεῖα ἀρχαῖα Ἑλληνικά. Ἐπάνω εὐρίσκεται ἡ πηγὴ Πειρήνη ὡς καὶ ἄλλαι ἀρχαιότητες.

Ἀργολικὴ χερσόνησος, Οὕτω καλεῖται ἡ ἀνατολικωτάτη χερσὸν. τῆς Πελοποννήσου (βλ. Σαρωνικός).

Ἄρμα, Ἀρχαία ὀνομασία κορυφῆς τῆς Πάρνηθος (ὕψ. 867 μ.) ὁμοία πρὸς ἄρμα: ἐχρησίμεινε πάλαι διὰ οἰωνοσκοπικὰς παρατηρήσεις τῶν Πυθαϊστῶν ἐξ Ἀθηνῶν. Κοινῶς λέγεται Καλλιαικούδα.

Ἀσπρόπυργος, Χωρίον ἐν τῷ Θριασίῳ πεδίῳ (ἄλλοτε Καλύβια τῆς Χασᾶς) κάτ. 3391.

Ἀχαρναί (κ. Μενίδι), Χωρίον τοῦ λεκανοπεδίου τῶν Ἀθηνῶν δι' οὗ διέρχονται τὰ πρὸς τὴν Πάρνηθιν αὐτοκίνητα κάτ. 6000.

Γεράνεια ὄρη, Ὅρη τῆς Μεγαρίδος ἐκτεινόμενα ἀπὸ τοῦ Σαρωνικοῦ κόλπου μέχρι τοῦ Κορινθιακοῦ. Ἡ ὑψηλότερα κορυφὴ, ὁ Ἐλατέας, ἔχει 1370 μ. ὕψος.

Δαφνί, Δίοδος ἐν μέσῳ τῶν δύο τμημάτων τοῦ Αἰγάλεω, περίφημος διὰ τὴν μονὴν τοῦ Δαφνίου, ὅπου Βυζαντινὸς ναὸς τοῦ 9ου αἰῶνος μετ' ὥραιας εἰκόνας ψηφιδωτάς. (10 χιλιομ. ἐξ Ἀθηνῶν).

Δέμα, Ἀρχαῖον τείχος ὀχυρωματικὸν πρὸς προστασίαν τῆς εἰσβολῆς ἐχθρῶν ἀπὸ τοῦ Θριασίου πεδίου εἰς τὸ Ἀθηναϊκόν.

Διώρυξ Κορίνθου, Ἡ ἐνώνουσα τὸν Σαρωνικὸν μετ' τὸν Κορινθιακὸν τομὴ τοῦ Ἰσθμοῦ ἔχουσα μήκος 6300 μ. τῶν ὁποίων τὰ 540 καταλαμβάνουν οἱ προλιμένες Ἰσθμιαὶ καὶ Ποσειδωνία.

Τὸ βάθος τῆς διώρυγος εἶνε 8 μ. τὸ πλάτος ἐν μὲν τῷ πυθμένι 22 μ. ἐν δὲ τῇ ἐπιφανείᾳ τῆς θαλάσσης 24,60 μ. Ἡ Σιδηροδρομικὴ γέφυρα εὐρίσκεται εἰς ἀνοιγμα 80 μ. καὶ εἰς 44 μ. ἀλλὰ τὸ πρὸς τὴν Ἰσθμίαν μεγαλείτερον ὕψος τῆς τομῆς εἶνε 80 μ. Τὴν ἰδέαν τῆς διορύξεως εἶχε λάβει πρῶτος εἰς τὴν ἀρχαιότητα ὁ τύραννος Περιάνδρος, ὁ Δημήτριος ὁ Πολιορκητής, ὁ Ἰούλιος Καῖσαρ, ὁ Καλλιγούλας καὶ ὁ Νέρων. Οἱ δύο τελευταῖοι εἶχον ἀρχίσει καὶ τὰς ἐργασίας, αἱ ὁποῖαι ὅμως διεκόπησαν. Τὸ ἔργον τῆς τομῆς ἤρχισε τὸ 1882 ὑπὸ Γαλλικῆς Ἑταιρείας καὶ ἐπερατώθη ὑπὸ Ἑλληνικῆς τῷ 1893. Ἡ διώρυξ ἀποτελεῖ τὴν συντομωτέραν ὁδὸν διὰ τὰ πλοῖα τὰ πλέοντα ἐκ τῆς Ἀδριατικῆς Θαλάσσης καὶ τῆς Βορείου Μεσογείου πρὸς τὸ Αἰγαῖον Πέλαγος καὶ τὸν Εὐξείνιον Πόντον.

Δρυὸς Κεφαλαί, Αὐχὴν ἐπὶ τοῦ Κιθαιρώνος, δι' οὗ ἡ ὁδὸς ἐκ τῆς Ἀττικῆς εἰσέρχεται εἰς τὴν Βοιωτίαν (ὕψος 649).

Ἐβραϊονῆσι, Μικρὰ νῆσος τοῦ Σαρωνικοῦ (ἢ Ἀσπίς τῶν ἀρχαίων) εἰς τὴν ἀκτὴν τῆς χερσονήσου τοῦ Σοφικοῦ (βλ. λ.)

Ἐλατέας, Ἡ ὑψίστη κορυφὴ τῶν Γερανείων ὁρέων (1370 μ.).

Ἐλατιᾶς, Τὸ κεντρικὸν καὶ ὑψιστον μέρος τοῦ Κιθαιρώνος (1409 μ.).

Ἡραῖον, Ἀκρωτήριον τῆς Χερσονήσου Περαχώρας, κοινῶς Μελαγκάβι καὶ Ἀγριλιός, ἔχον φάρον καὶ μικρὸν ναὸν τοῦ Ἀγ. Νικολάου, ὅπου πάλαι ἦτο ἱερὸν τῆς Ἀκραίας Ἥρας.

Θριάσιον πεδίον, Οὕτω λέγεται ὅλη ἡ πεδιάς ἀπὸ τὸν Αἰγάλεω καὶ τὴν Πάρνηθιν ἕως τὸν κόλπον τῆς Σαλαμῖνος. Ἀνῆκε ὁλόκληρος πάλαι εἰς τὴν Ἀττικὴν.

Ἰσθμία, Χωρίον εἰς τὸ στόμιον τῆς διώρυγος τῆς Κορίνθου πρὸς τὸν Σαρωνικὸν κάτ. 733.

Κακὴ σκάλα, Βλ. Σκιρωνίδες πέτραι.

Καλάμαι, (Εἰς Καλάμας) πόλις τῆς Μεσσηνίας (Πελοποννήσου) ὅπου τελειώνουν αἱ σιδηρ. γραμμαὶ τῆς Πελοποννήσου (βλ. φύλ. Τρίπολις - Καλάμαι).

Καλαμάκι, Χωρίον κατὰ τὸν Ἰσθμὸν τῆς Κορίνθου παθὸν κατὰ τοὺς σεισμοὺς τοῦ 1928 (κάτ. 149).

Καματερό, Χωρίον τοῦ Δήμου Ἀθηναίων ἐπὶ τοῦ ὄρους Ποικίλου μετ' 388 κατ. Παρὰ τοῦτο ἔγινε τῇ 27 Ἰανουαρίου 1827 μάχη καθ' ἣν παρὰ τὸ πλεονεκτεῖν τοῦ Δημ. Βούρβαχης ἔπεσαν περὶ τοὺς 200 Ἀθηναῖοι καὶ ἄλλοι Ἕλληνες.

Κανδηλί, Φάραγξ ἀνοιγομένη μεταξὺ τῶν ὁρέων Πατέρα καὶ Τρικκερίου καὶ δι' ἧς διέρχεται ὁ χεῖμαρρος Ἰαπίς (κ. Ἀμμοσούρα). Διὰ τῆς φάραγγος ταύτης διήρχετο ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἡ δημοσία ὁδὸς μεταξὺ Θηβῶν καὶ Μεγάρων.